

Lapin liiton lausunto Liikenne- ja viestintäministeriölle kansallisesta liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelmasta

LLHall 26.08.2024 § 106
190/00.04.00/2024

Valmistelija Qvick Paula Lapin liitto

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan laaditaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon laajentamista koskeva toimintaohjelma. EU:n vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra-asetus (AFIR) edellyttää tie-, rautatie-, vesi- ja lentoliikenteen kattavan kansallisen toimintakehyksen laatimista. Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittyminen on keskeinen liikenteen puhtaan energian siirtymän mahdollistaja.

EU:n jakeluinfra-asetuksen jäsenvaltioihin kohdistuvat sitovat tavoitteet koskevat yleisesti saatavilla olevaa jakeluinfrastruktuuria Euroopan laajuisella TEN-T-liikenneverkolla. Tavoitteet koskevat tieliikenteen jakeluinfraa TEN-T-ydin- ja kattavan tieverkon varrella, kaupunkisolmukohtissa ja turvallisilla ja valvotuilla pysäköintialueilla. TEN-T-verkon meri- ja sisävesisatamille sekä lentoasemille asetetaan maasähkön syöttöä koskevia vaatimuksia sekä TEN-T-verkon merisatamille metaanin jakelua koskevia vaatimuksia.

Uusien käyttövoimien jakeluinfra rakentuu nykyisten liikenteen polttoaineiden jakeluasemien rinnalle. Se täydentää olemassa olevaa jakeluinfraa liikenteen käyttövoimavalikoiman asteittain monipuolistuessa. Suomen lähtökohtana on, että tämän jakeluinfran tulisi mahdollisimman pitkälti rakentua markkinalähtöisesti. Kehityksen varhaisessa vaiheessa kuitenkin myös kansalliset ja EU-tuet on nähty tarpeelliseksi infran rakentumisen vauhdittajiksi. Sääntelyn ja tukien rinnalla muita keinoja jakeluinfran ja liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien markkinan edistämiseksi ovat esimerkiksi tutkimus ja pilotointi sekä informaatio-ohjaus ja kokemusten vaihto.

Ohjelman tavoite on edistää fossiilisille liikennepolttoaineille vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran rakentumista ja infran kehittymisen seuranta EU:n jakeluinfra-asetuksen edellyttämällä tavalla.

Ohjelmaa on valmisteltu aiemman jakeluinfratyön, päivitetyn seurantatiedon ja laajan sidosryhmäyhteistyön pohjalta. Liikenteen jakeluinfra kytkeytyy laajemmin energiantuotantoon ja jakeluverkkoihin sekä maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseen.

Linkit

Valtioneuvoston hankeikkuna – Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelma: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM061:00/2023>

Sidosryhmätilaisuuden 11.6.2024 esitysmateriaalit:

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/bcfa5624-3295-41b3-8f39-c5d82c7686a7/392ae2fc-4182-4b6d-aa3d-a4c504052f9a/LIITE_20240620081022.pdf

Aikataulu

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa lausuntopalvelussa 8.9.2024 mennessä.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=bbccb25e-7e1c-4236-bd36-a9c3267d53c2>

Lausuntoa pyydetään kansallisesta liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelmaluonnoksesta. Luonnos sisältää päivitetyn arvion liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran ja markkinan kehityksestä sekä infran ja markkinan kehittymistä koskevat tavoitteet ja edistämistoimenpiteet. Lapin liiton lausunto keskittyy tieliikenteeseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa seuraavalla tavalla ryhmiteltynä:

1. Tieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä
2. Tieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet
3. Rautatieliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä
4. Rautatieliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet
5. Lentoliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä
6. Lentoliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet
7. Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelmassa esitetty jakeluinfran ja markkinan nykytila sekä arvio tulevasta kehityksestä
8. Meri- ja sisävesiliikenne: ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet
9. Muita huomioita ohjelmasta

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Ekdahl Päivi Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus hyväksyy liitteenä olevan lausunnon.

Päätös Hallitus hyväksyi yksimielisesti liitteenä olevan lausunnon.